

Referaten

Rubriek 2. Houtteelt (bosbouw)

235.4 *Fagus silvatica*.

J. M. B. Brown: Shelter and the Early Growth of Beech. Quart. Journ. of Forestry. 49 (3), 1955 (175—180).

Bij de bebossingen op de ondiepe gronden van de kalkheuvels in Sussex is gebleken, dat de beuk belangrijk beter groeit onder een natuurlijk scherm van struiken of van overgebleven bomen uit de oude opstand. Bij de bosaanleg wordt daarom tegenwoordig de struikbegroeiing niet meer geheel opgeruimd, doch wordt daarvan zo veel gespaard, als nodig wordt geacht voor de bescherming van de jonge beuken gedurende de eerste jaren. De voordelen door de bescherming tegen vorst en uitdrogende winden schijnen in de eerste jeugd groter te zijn dan de nadelen van wortelconcurrentie. In een later stadium heeft de beuk echter meer behoefte aan licht en voedsel en het is dus zaak het scherm tijdig op te ruimen. De hier besproken proef heeft betrekking op de vraag in welk tempo de opruiming van het scherm moet geschieden.

De proef werd genomen in een cultuur van 1941, plantverband 1,8 × 1,5 m. In januari 1948 werd in een gedeelte van de cultuur het gehele scherm verwijderd, in een volgend gedeelte werd het zwaar gedund en in het resterende gedeelte intact gelaten.

Bij een opname in 1955 bleek, dat de verschillende graden van beschaduwing geen noemenswaardige verschillen hebben veroorzaakt met betrekking tot de hoogtegroeï. In het gedunde gedeelte was deze hoogtegroeï wel het grootst, doch het verschil was onbeduidend en kon ook veroorzaakt zijn door bodemomstandigheden of mindere aantasting door insecten.

De diktegroeï was het grootst in het gedeelte, waar het scherm geheel was opgeruimd, doch daarentegen bleek dat de beukenstammen hier uitgesproken meer vorken en andere gebreken vertoonden.

In de gedeelten, waar slechts gedeeltelijk of niet is ingegrepen in het scherm, bleek uit metingen met een foto-electrische lichtmeter, dat met het geleidelijk afnemen van de belichting tevens een geleidelijke afname van de dikte-bijgroei plaats had.

R. S.

Rubriek 3. Oogst van hout; opwerking en transport; rationalisatie van werk; arbeidsstudies; bouwkunde voor de bosbouw

Erfahrungen mit dem Einheitshauerlohntarif. Dr. E. Wohlfarth. Allg. Forstzeitschrift 11 (5) 1956 (51—53).

Het „Einheitshauerlohntarif“ — E.H.T. — geldt eigenlijk niet voor Beieren, maar is opgesteld voor alle staatshoutvesterijen in het Noordduitse gedeelte van de W. Duitse bondsrepubliek. Men gebruikt als regel in Beieren een ander tarief.

In tegenstelling met de omgeving werd in de particuliere houtvesterij Friedenweiler, in het oostelijke gedeelte van het Zwarte Woud, het E.H.T. echter wel toegepast. Men is daarmede begonnen in de herfst van 1949. Het doel is o.a.: de bosarbeiders een rechtvaardig loon te verzekeren, dat berust op gemeten arbeidstijden en dat een gelijkmatig loon mogelijk maakt, het bosbedrijf vergelijkbare exploitatiegegevens te verschaffen en een inzicht te geven in de prestaties van de bosarbeiders.

Na het invoeren van het E.H.T. in deze houtvesterij bleek, dat de verschillen in verdienste tussen de bosarbeiders verminderden. Het was vooral opvallend, dat het aantal mensen dat bleef onder het normale verdienstenpeil, daalde. Voorts dat de verschillen het minst groot bleken te zijn in die boswachterijen, waar de boswachter een intensieve belangstelling voor de verbetering der werkmethoden aan de dag legde. In de tweede plaats bleek, dat de prestatie per arbeidsuur niet merkbaar wijzigde voor de gehele arbeidersstand binnen de houtvesterij. Wel ontstond de mogelijkheid de verschillen in arbeidsprestatie tussen de arbeiders op te sporen. Tenslotte gaf het werken met het E.H.T. een meer gedifferentieerd inzicht in de exploitatiekosten der verschillende Homaklassen.

Dr. Wohlfarth komt tot de conclusie, dat het gebruik van het E.H.T., ter vervanging van het plaatselijke Beierse tarief in genoemde drie opzichten geheel aan de verwachtingen heeft voldaan.

Th. O.

Zür Beurteilung körperlicher Belastung bei Motorsägenarbeit. Dr. G. Kaminsky. Allg. Forstzeitschrift. 11 (5) 1956 (58—61). 353 : 323.12 : 352

Bij het gebruik van motorzagen is de verbruikte energie per cm² zaagsnede laag. De arbeider werkt echter 8 uren en het is de vraag of hij werkende met de motorzaag meer energie verbruikt dan werkende met de handzaag. Onderzocht werd nu de invloed van het gewicht van de zaag; 11—12 kg schijnt een kritisch punt te zijn voor eenmanszagen. Voorts het lawaai; hierbij zijn geen gevaren aanwezig. Ten derde de trilling; deze is te verminderen door het zwaartepunt van de motor op de juiste plaats te brengen en hiermede wordt door de constructeurs wel rekening gehouden. Tenslotte de uitlaatgassen; hierbij waren ook geen gevaren aanwezig.

Th. O.

Betere vlotbaarheid van loofhout. Red. De Houthandel. 6 (43), 1954 (340). In Rusland houdt men zich de laatste tijd bezig met het beter vlotbaar maken van loofhout. Tot dusverre moet het gevelde loofhout tenminste 6 maanden drogen, alvorens het kan worden gevlot. Dit langdurige drogen heeft vele nadelen (rotting, scheuren, verkleuren). Men heeft nu proeven genomen om het hout „biologisch te drogen“, d.w.z. de in de zomer gevelde boom behoudt zijn kroon, waardoor een grote verdamping optreedt. De stam blijft zo 8—10 dagen liggen, waardoor het loofhout ongeveer 20% van zijn gewicht verliest. Aldus gedroogde berkenstammen hielden zich bij het vloten 50 dagen drijvende. Stammen, die bovendien aan de uiteinden met waterdicht-makende substantie waren ingesmeerd, bleven 5—6 maanden aan de oppervlakte.

A. G.

Rubriek 4. Bosbeschadiging en bosbescherming

422.1

Différentes relations entre l'apparition de la gélivure chez le peuplier euraméricain et les principaux caractères morphologiques du sol en Belgique. A. Pecrot. Bull. Inst. agron. et Stat. Rech. Gembloux. 23 (3), 1955 (301—316).

In de laatste jaren is in België de aandacht gevestigd op het optreden van vorstscheuren bij populieren, welke beschadiging zeer ernstige afmetingen kan aannemen. Op aandrang van de FAO zijn daarom door de „Commission Nationale de Peuplier“ onderzoeken verricht om de oorzaken daarvan op te sporen en zo mogelijk, de middelen voor de bestrijding aan te geven.

In het kader van dit onderzoek werd hier het verband nagegaan tussen verschillende eigenschappen van de grond en het optreden van de bedoelde beschadiging. Hiervoor werden een dertigtal beplantingen onderzocht, waarvan het grootste gedeelte ernstig is aangetast. De resultaten van dit onderzoek zijn als volgt:

1. De diepte van de grond schijnt van grote invloed te zijn op het optreden van vorstscheuren. De laagste percentages beschadiging worden gevonden in die gevallen, waarbij de wortels tot minstens 80 à 100 cm in de grond kunnen doordringen. Bij ondiepere grond stijgt dit percentage zeer snel. Opgemerkt wordt, dat het niet verder doordringen van de wortels verschillende oorzaken kan hebben, en wel een harde ondoordringbare laag of een hoge permanente grondwaterspiegel.

2. De meest gewenste diepte van de grondwaterspiegel schijnt te liggen bij ongeveer 60 cm. Onregelmatige dalingen en stijgingen van de grondwaterspiegel schijnen ook een ongunstige invloed uit te oefenen.

3. Op zure gronden worden de hoogste percentages beschadigingen aangetroffen.

4. De minste beschadigingen vindt men op goed doorlatende gronden. Is de doorlatendheid echter buitengewoon groot of gering, dan treden de vorstscheuren in veel sterkere mate op.

5. Een zelfde invloed wordt waargenomen met betrekking tot de samenstelling van de grond. De laagste percentages beschadiging worden gevonden op leemgronden met weinig grovere en fijnere bestanddelen; de hoogste percentages bij gronden met veel zand en grind of met een hoog gehalte aan fijn slib.

6. Weinig beschadigingen vindt men ook op gronden met een goede toestand tot minstens 80 cm diepte.

De schrijver merkt op dat dit onderzoek eigenlijk eenzijdig is, aangezien de beschadiging ook andere oorzaken kan hebben, zoals de ligging van het terrein, groeisnelheid, variëteit, herkomst enz. Met de bestudering van deze ecologische factoren zijn echter andere onderzoekers belast.

R. S.